

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 459
van **ELS ROBEYNS**
datum: 27 januari 2020

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

De Lijn - Vergroening busvloot

In het regeerakkoord en in de beleidsnota Mobiliteit zijn stevige ambities opgenomen wat betreft de doelstellingen van De Lijn. Onder andere een verduurzaming van het wagenpark en de inzet van uitsluitend elektrische bussen in de stadskernen vanaf 2025 worden nagestreefd.

1. Wat is de evolutie van de globale busvloot van De Lijn sinds 2014? Graag een overzicht per brandstoftype en euronorm.
2. Graag een overzicht van het totaal aantal bussen in bezit van De Lijn, naar euronorm.
3. Hoeveel nieuwe voertuigen werden in 2019 aangekocht en wat was het type brandstof en euronorm voor deze bussen?
4. Hoeveel LEZ-boetes (LEZ: lage-emissiezone) heeft De Lijn in 2019 betaald? Graag een overzicht per stad.
5. Hoeveel LEZ-boetes verwacht De Lijn in 2020 te moeten betalen? Graag een overzicht per stad.
6. Hoeveel bussen zal De Lijn de komende jaren aankopen? Graag een overzicht per jaar naar type brandstof en euronorm.
7. Graag een gedetailleerd overzicht per provincie van het spreidingsplan dat De Lijn wil uitrollen om bussen die niet meer in LEZ-gebied mogen rijden, in te zetten.

LYDIA PEETERS

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

ANTWOORD

op vraag nr. 459 van 27 januari 2020

van **ELS ROBEYNS**

1-2. Gelieve voor vragen 1 en 2 onderstaande tabel te raadplegen, die VVM De Lijn mij bezorgde, voor de verdeling per provincie. Er zijn bij de ZEV heden 5 bussen met waterstof- en fuel cell technologie, alsook tweemaal 3 elektrische bussen bij De Lijn. De 3 elektrische bussen in de provincie Vlaams-Brabant zijn de eerste van de 13 opportunity charging bussen voor Leuven en Antwerpen, later ook Gent (mits herverdeling).

31/12/2014	II	III	IV	EEV	VI	ZEV	Totaal
Antwerpen	170	255	58	70	53	5	611
Oost-Vlaanderen	112	126	35	84	36		393
Vlaams Brabant	203	144	65	168	49		629
Limburg	69	139	40	73	66		387
West-Vlaanderen	95	94	40	94	27	3	353
Totaal	649	758	238	489	231	8	2373
31/12/2015	II	III	IV	EEV	VI	ZEV	Totaal
Antwerpen	91	251	53	70	86	5	556
Oost-Vlaanderen	90	124	35	100	53		402
Vlaams Brabant	147	140	64	168	72		591
Limburg	97	84	40	73	73		367
West-Vlaanderen	80	94	47	86	36	3	346
Totaal	505	693	239	497	320	8	2262
31/12/2016	II	III	IV	EEV	VI	ZEV	Totaal
Antwerpen	84	255	52	70	105	5	571
Oost-Vlaanderen	50	110	35	100	85		380
Vlaams Brabant	131	135	64	168	83		581
Limburg	82	82	40	73	81		358
West-Vlaanderen	61	94	46	86	60	3	350
Totaal	408	676	237	497	414	8	2240
31/12/2017	II	III	IV	EEV	VI	ZEV	Totaal
Antwerpen	42	250	51	70	155	5	573
Oost-Vlaanderen	16	109	35	99	113		372
Vlaams Brabant	113	140	64	168	84		569
Limburg	59	77	40	73	151		400
West-Vlaanderen	36	87	46	86	102	3	360
Totaal	266	663	236	496	605	8	2274
31/12/2018	II	III	IV	EEV	VI	ZEV	Totaal
Antwerpen	13	248	51	71	165	5	553
Oost-Vlaanderen	15	111	35	99	113		373
Vlaams Brabant	92	145	64	170	147		618
Limburg	49	52	40	65	154		360
West-Vlaanderen	8	86	41	91	112	3	341
Totaal	177	642	231	496	691	8	2245
31/12/2019	II	III	IV	EEV	VI	Waterstofbus	Totaal
Antwerpen	13	243	51	66	227	5	605
Oost-Vlaanderen	8	111	35	99	146		399
Vlaams Brabant	47	132	64	175	185	3	606
Limburg	31	52	40	65	154		342
West-Vlaanderen	7	91	40	90	112	3	343
Totaal	106	629	230	495	824	11	2295

3. De Lijn heeft een bestelling van 200 elektrisch-hybride bussen geplaatst in december 2019 (120 gelede bussen en 80 standaard bussen). Deze bussen zijn Euro VI.
4. De Lijn heeft in Antwerpen 2.000 euro boete betaald en in het Brussels Gewest 35.350 euro.
5. Om tot het getal te komen van de hoogte van de boetes die een tijdje terug werden kenbaar gemaakt door VVM De Lijn aan de eigen Raad van Bestuur, en toen verwacht werden voor 2020, gebeurden op basis van volgende aannames:
 - Er is geen vrijstelling mogelijk.
 - 230 rijdagen per jaar volgens piekuitrij (maximaal gevraagde uitrij)
 - 38 schoolweken aan 5 dagen
 - 40 extra dagen (opvang allerlei vragen)
 - Boete per overtreding:
 - 350 euro per dag voor Antwerpen
 - 150 euro per dag voor Gent
 - 350 euro per kwartaal voor Brussel
 - Wegens de verwachte instroom van nieuwe voertuigen in de regio's Antwerpen en Brussel neemt het aantal voertuigen in overtreding stelselmatig af. Deze nieuwe voertuigen worden normaal gezien geleverd tijdens het eerste en het tweede kwartaal van 2020.
 - Antwerpen: initieel aantal overtredingen per dag, 92 dalend naar 60.
 - Brussel: initieel aantal overtredingen per dag, 45 dalend naar 13.
 - Gent: aantal overtredingen per dag: 16.

Eveneens zijn er in deze regio's nog een aantal dienstvoertuigen aanwezig die niet voldoen aan de LEZ-normen. Dit zijn geen personenwagens, maar wel speciaal uitgeruste voertuigen voor o.a. herstellingen aan tramsporen, bovenleidingen en dergelijke.

Op basis van bovenstaande veronderstellingen kan de boete oplopen tot:

- Antwerpen: 5 miljoen euro tot 7,5 miljoen euro (in functie van de instroom van nieuwe voertuigen).
 - Gent: 500 000 euro tot 600 000 euro.
 - Brussel: 40 000 euro.
6. Om de overbrugging naar de implementatie van de E-bussystemen te kunnen maken en ervoor te zorgen dat het wagenpark van De Lijn op peil blijft dienen er in 2020 nog een 100-tal geleverd te worden uit de bestelling van 323 bussen (150 12m hybride, 36 hybride citybussen, 14 hybride trambussen (HOV), 55 Euro VI 12m bussen, 55 gelede Euro VI bussen, 13 elektrische bussen).

Op basis van het contract m.b.t. de elektrisch hybride bussen eind 2019 werd een bestelling gedaan van 200 bussen elektrische hybride bussen en waarbij het opzet is om op hetzelfde contract binnen korte termijn , 290 bijkomende elektrisch hybride bussen te bestellen.

Voor de 100% elektrische bussen werd de eerste fase van het aanbestedingsproces opgestart (nl. selectiedossier). Concreet betekent dit, gezien het aanbestedingstraject, het bouw- en leveringstraject (o.a. de aanpassing van de stelplaatsen en productie voertuigen, testen ...), een eerste mogelijke introductie ten vroegste begin 2023 kan worden voorzien met daarna een gefaseerde uitrol. Zoals u weet is het de bedoeling van VVM De Lijn te deconsolideren om de grote uitdaging van de verdere vergroening van de busvloot te realiseren en is dus bepalend voor volgende stappen.
 7. Zelf ben ik geen voorstander van een verschuivingsplan.

VVM De Lijn laat mij weten dat men onderstaand verschuivingsplan uitgewerkt had:

Voor de regio **Antwerpen centrum (Berchem)** voldoen alle voertuigen aan de LEZ norm.

Regio de **Antwerpen (Turnhout en PAL)**, is de situatie conform met betrekking tot standaard bussen, m.u.v. enkele Euro III voertuigen (5) om piekbelasting en onvoorziene omstandigheden op te vangen. Voor de gelede bussen worden 38 nieuwe bussen toegevoegd aan het park. Dit volstaat niet om alle nodige Euro III gelede bussen te vervangen. Na het in dienst nemen van deze nieuwe voertuigen, blijft er nog een tekort van ca. 60 gelede bussen.

Regio **Gent** is op gebied van standaard bussen conform. Er dienen nog een aantal Euro III bussen uit dienst te worden genomen, maar het buspark is voldoende groot om aan de LEZ normen te voldoen. Op gebied van gelede bussen is er een tekort van 19 voertuigen.

Voor **Vlaams Brabant**, worden in regio Overijse de standaard Euro III bussen vervangen door hybride bussen. Dit proces is gaande en wordt in Q1 2020 afgerond. De inzet van de trambussen zal dit een positief effect hebben voor de regio Vilvoorde en Grimbergen (inclusief Asse en Londerzeel). Dit is voorzien omstreeks april 2020. Na de levering van de nieuwe voertuigen en de inzet van de trambussen blijven in elk van deze regio's nog een 10-tal Euro III's behouden, dit om piekbelasting en onvoorziene omstandigheden op te vangen.

De andere regio's in Vlaams Brabant, met betrekking tot standaard bussen zijn conform.

Met betrekking tot gelede voertuigen worden 17 nieuwe voertuigen in regio Dilbeek geleverd ter vervanging van Euro II (voorzien begin Q2 2020). Deze volstaan om aan de vraag in deze regio te voldoen.

In regio Grimbergen/Asse is er een tekort van 12 gelede bussen en blijven een aantal euro II bussen in regio Leerbeek aanwezig. Deze laatste worden enkel ingezet voor piekbelasting en zullen niet systematisch rijden.